N. 1600.

CURRENDA IX.

A. D. 1860.

N. præs. 66.

Majoris excommunicationis poena infligitur invasoribus et usurpatoribus aliquot provinciarum Pontificiæ ditionis.

Sapientissimus Creator noster hominem stimulo appetendi, quaerendi conquirendive bona terrestria providere dignatus est; verum ne ejus nisus jura aut bona alterius violare auderet, duo in Decalogo praecepta digito Suo delineasse legitur, quibus et appetitus et actus in alienam substantiam arceretur. Jmo, ut leges illae in favorem proximi latae sua gauderent sanctione, poenae variae in paginis Exodi pro transgressoribus earum statutae reperiuntur; praeprimis poena restitutionis duplae, quadruplae imo et quinduplae; videsis Exod. C. XXII. 1. — 15. &c.

Paginae Novi Foederis Praecepta quoad proximi bona in tuto collocanda, non solum observanda inculcant, sed privant quoq. fures ac praedones regno coelesti. Zachaeus ut poenam hanc gravissimam a se declinaret, coram Salvatore dimidium bonorum cedit pauperibus ac illi, quem defraudaverit, reddit *quadruplum.* Luc. XIX. 8. Et Patres ecclesiae verbis S. Augustini semper clamitabant: «Non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum». Et quis praxin Ecclesiae primovae de puniendis publice individuis bona aliena rapientibus ignorat?

Quoniam inter jura ac bona terrestria illa ecclesiae ceu Sponsae Christi primum locum occupant, idcirco Ecclesiae Patres in patrimonium ejus conservandum nunquam non vigilem dirigebant oculum, et quo fortiori muro ipsa circumdarent, poenam etiam *Excommunicationis* *) in violatores quoscunque pronuntiare censuerant. «Licebit judici *hoc spirituali gladio* in delinquentes uti, si tamen delicti qualitas, praecedente bina saltem monitione id postulet.» Conc. Trid. Sess. 25. c. 3. de reform. Quin longam Canonum exclusionis e proborum fidelium communione, privationisq. bonorum spiritualium, sive excommunicationis texamus seriem, unum tantum verbotenus, qui nonnullos quoque infideles peculii ecclesiastici administratores in Clero tangit, in medium proferre, statuimus, videlicet Caput XI. Sess. XXII. Conc. Trident. cujus tenor fulminans est sequens: «Si quem clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam Imperiali aut Regali praefulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupaverit, ut alicujus Ecclesiae, seu cujusvis saecularis vel regularis beneficii, Montium Pietatis, aliorumque locorum piorum jurisdictiones, bona, census, ac jura etiam feudalia, et emphyteutica, fructus, emolumenta, seu quascunque obventiones, quae in ministrorum, et pauperum necessitates converti debent, per se, vel alios, vi, vel timore incusso, seu etiam per suppositas personas Clericorum, aut laicorum, seu quacunque arte, aut quocunque quaesito colore, in proprios usus convertere, illosque usurpare praesumpserit, seu impedire, ne ab iis ad quos jure pertinent, percipiantur; is anathemati tam diu subjaceat, quamdiu jurisdictiones, bona, res, jura, fructus et reditus, quos occupaverit, vel qui ad eum quomodocunque, etiam ex donatione suppositae personae, pervenerint, ecclesiae, ejusque administratori, sive beneficiato, integre restituerit; ac deinde a Romano Pontifice absolutionem obtinuerit. Quod si ejusdem Ecclesiae patronus fuerit, etiam jure patronatus, ultra praedictas poenas, eo ipso privatus existat. Clericus vero, qui nefandae fraudis, et usurpationes hujusmodi fabricator, seu consentiens fuerit, eisdem poenis subjaceat, nec non quibuscunque beneficiis privatus sit, et ad quaecunque alia beneficia inhabilis efficiatur, et a suorum Ordinum executione, etiam post integram satisfactionem, et absolutionem sui Ordinarii arbitrio suspendatur.» **)

---

*) De Excommunicatione novissima legitur dissertatio in 16. Beilage zur Wiener Kirchenzeitung vom 18. April l. J. sub titulo: „der Kirchenbann und seine Folgen“.

**) Confer Conc 3. Aurelian c 23. et seqq. Concil Triburien. 1. can. 7. Conc. Aurel. 3. c 17. Conc. Tur. 1 c. 25. Conc. Mogunt. sub Leon. IV. c. 6 & 11. Concil. Aquisgr. sub Steph. V. c. 88. Conc. Later. sub Leone X sess. 9 & 10. c Predia cum seq. 12. q. 2. 1. Tim. 6. Vide Bullam Coenae clausula 17.

Potestate ligandi atq. solvendi a Christo Jesu exornatus, exemplo S. Pauli incestuosum Corinthiis e communione fidelium ejicere ac Sathanae tradere mandantis 1. Cor. V. excitatus, atq. Constitutionibus Conciliorum praeprimis ultimi generalis nec non Predecessorum praxi innixus, Pater Urbis ac Orbis, hostes patrimonii S. Petri, post frustraneas obtestationes... coactum se vidit, diras in aggressores hujusmodi sacrilegos censuras, et in specie sententiam *Excommunicationis majoris* proclamare, qua perterriti non solum resipiscant, sed et rapinam restituant. Bullam hanc pro aeviterna memoria &c. Venerabili Clero heic imprimendam demandavimus, obstrigentes iterum atq. iterum ad preces saepe jam commendatas pro Constantissimo Defensore recti & justi Papa IX. — E Praesidio Eppali Tarnoviae in festo S. Adalberti 23 Apr. 1860. — Bulla excommunicationis ita sonat:

„Pius PP. IX. in perpetuam rei memoriam."

„Cum Catholica Ecclesia a Christo Domino fundata et instituta, ad sempiternam hominum salutem curandam, perfectae societatis formam vi divinae suae institutionis obtinuerit, ea proinde libertate pollere debet, ut in sacro suo ministerio obeundo nulli civili potestati subiaceat. Et quoniam ad libere, ut par erat, agendum iis indigebat praesidiis, quae temporum conditioni ac necessitati congruerent; idcirco singulari prorsus divinae providentiae consilio factum est, ut cum Romanum corruit Imperium et in plura fuit regna divisum, Romanus Pontifex, quem Christus totius Ecclesiae suae caput centrumque constituit, civilem assequeretur principatum. Quo sane a Deo ipso sapientissime consultum est, ut in tanta temporalium Principum multitudine ac varietate Summus Pontifex illa frueretur politica libertate, quae tantopere necessaria est ad spiritualem suam potestatem, auctoritatem et jurisdictionem toto orbe absque ullo impedimento exercendam. Atque ita plane decebat, ne catholico orbi ulla oriretur occasio dubitandi, impulsu fortasse civilium potestatum, vel partium studio duci quandoque posse in universali procuratione gerenda Sedem illam, ad quam *propter potiorem principalitatem necesse est omnem Ecclesiam convenire.*

Facile autem intelligitur, quemadmodum ejusmodi Romanae Ecclesiae Principatus, licet suapte natura temporalem rem sapiat, spiritualem tamen induat indolem vi sacrae, quam habet, destinationis, et arctissimi illius vinculi, quo cum maximis Rei Christianae rationibus conjungitur. Quod tamen nil impedit, quominus ea omnia, quae ad temporalem quoque populorum felicitatem conducunt, perfici queant, quemadmodum gesti a Romanis Pontificibus per tot saecula civilis regiminis historia luculentissime testatur.

Cum porro ad Ecclesiae bonum et utilitatem respiciat Principatus, de quo loquimur, mirum non est, quod Ecclesiae ipsius hostes persaepe illum convellere at labefactare multiplici insidiarum et conatuum genere contenderint: in quo tamen nefaria illorum molimina, Deo Ecclesiam suam jugiter adjuvante, in irritum serius ocius ceciderunt. Jam vero novit universus orbis, quomodo luctuosis hisce temporibus infestissimi Catholicae Ecclesiae et hujus Apostolicae Sedis osores *abominabiles facti in studiis suis, ac loquentes in hypocrisi mendacium* hanc ipsam Sedem, proculcatis divinis humanisque juribus, civili, quo potitur, Principatu spoliare nequiter adnitantur, idque assequi studeant non manifesta quidem, uti alias, aggressione, armorumque vi, sed falsis aeque ac perniciosis principiis callide inductis, ac popularibus motibus malitiose excitatis. Neque enim erubescunt nefandam populis suadere rebellionem contra legi-

timos principes, quae ab Apostolo clare aperteque damnatur ita docente: *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi a Deo: quae autem sunt, a Deo ordinatæ sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt.* *) Dum vero pessimi istiusmodi veteratores temporalem Ecclesiæ dominationem aggrediuntur, ejusque venerandam auctoritatem despiciunt, eo impudentiæ deveniunt, ut suam in Ecclesiam ipsam reverentiam et obsequium palam jactare non desinant. Atque illud vel maxime dolendum, quod tam prava agendi ratione sese polluerit non nemo etiam ex iis, qui, uti Catholicae Ecclesiae filii, in ipsius tutelam atque praesidium impendere debent auctoritatem, qua in subjectos sibi populos potiuntur.

In subdolis ac perversis, quas lamentamur, machinationibus praecipuam habet partem Subalpinum Gubernium, a quo pridem omnes norunt quanta et quam deploranda eo in Regno damna ac detrimenta Ecclesiae ejusque juribus, sacrisque Ministris fuerint inlata, de quibus in Consistoriali potissimum Allocutione die XXII Januarii MDCCCLV habita vehementer doluimus. Post despectas hactenus Nostras ea de re justissimas reclamationes Gubernium ipsum eo temeritatis modo progressum est, ut ab irroganda universali Ecclesiae injuria minime abstinuerit, civilem impetens Principatum, quo Deus hanc B. Petri Sedem instructam voluit ad apostolici ministerii libertatem, uti animadvertimus, tuendam atque servandam. Primum sane ex manifestis aggressionis indiciis prodiit quum in Parisiensi Conventu, anno 1856 acto, ex parte ejusdem Subalpini Gubernii inter hostiles nonnullas expositiones speciosa quaedam ratio proposita fuit ad civile Romani Pontificis dominium infirmandum, et ad Ipsius Sanctaeque hujus Sedis auctoritatem imminuendam. Ubi vero superiore anno Italicum exarsit bellum inter Austriae Imperatorem, et foederatos invicem Imperatorem Galliarum ac Sardiniae Regem, nihil fraudis, nihil sceleris praetermissum est, ut Pontificiae Nostrae Ditionis populi ad nefariam defectionem modis omnibus impellerentur. Hinc instigatores missi, pecunia largiter effusa, arma suppeditata, incitamenta pravis scriptis et ephemeridis admota, et omne fraudum genus adhibitum vel ab illis, qui ejusdem Gubernii legatione Romae fungentes, nulla habita gentium juris honestatisque ratione, proprio munere perperam abutebantur ad tenebricosas molitiones in Pontificii Nostri Gubernii perniciem agendas.

Oborta deinde in nonnuliis Ditionis Nostrae Provinciis, quae dudum occulte comparata fuerat, seditione, illico per fautores Regia Dictatura proclamata est, statimque a Subalpino Gubernio Commissarii adlecti, qui, alio etiam nomine postea appellati, provincias illas regendas sumerent. Dum haec agerentur, Nos gravissimi officii Nostri memores non praetermisimus binis Nostris Allocutionibus die XX Junii et XXVI Septembris superiore anno habitis de violato civili hujusce S. Sedis principatu altissime conqueri, simulque violatores serio monere de censuris ac poenis per canonicas sanctiones inflictis, in quas ipsi proinde misere inciderant. Existimandum porro erat, patratae violationis auctores per iteratas Nostras moni-

*) S. Paul. Ep. ad Rom. c. XIII. v. 1 et seq.

tiones ac querelas ab iniquo proposito destituros; praesertim cum universi Catholici Orbis sacrorum Antistites, et fideles cujusque ordinis, dignitatis, et conditionis eorum curae commissi suas nostris expostulationibus adjungentes unanimi alacritate Nobiscum hujus Apostolicae Sedis, et universalis Ecclesiae justitiaeque causam propugnandam susceperint, cum optime intelligerent, quantopere civilis, de quo agitur, principatus ad liberam supremi Pontificatus jurisdictionem intersit. Verum (horrescentes dicimus!) Subalpinum Gubernium non solum Nostra monita, querelas, et ecclesiasticas poenas centempsit, sed etiam in sua persistens improbitate, populari suffragio pecuniis, minis, terrore aliisque callidis artibus contra omne jus extorto, minime dubitavit commemoratas Nostras Provincias invadere, occupare, et in suam potestatem dominationemque redigere. Verba quidem desunt ad tantum improbandum facinus, in quo plura et maxima habentur facinora: Grave namque admittitur sacrilegium, quo una simul aliena jura contra naturalem divinamque legem usurpantur, omnis justitiae ratio subvertitur, et cujusque civilis Principatus ac totius humanae Societatis fundamenta penitus evertuntur.

Cum igitur ex una parte non sine maximo animi Nostri dolore intelligamus, irritas futuras novas expostulationes apud eos, qui *velut aspides surdae obturantes aures suas* nihil hucusque monitis ac questubus Nostris commoti sunt; ex altera vero parte intime sentiamus, quid a Nobis in tanta rerum iniquitate omnino postulet Ecclesiae hujusque Apostolice Sedis ac totius Catholici Orbis causa, improborum hominum opera tam vehementer oppugnata, idcirco cavendum Nobis est, ne diutius cunctando gravissimi officii Nostri muneri deesse videamur. Eo nempe adducta res est, ut illustribus Praedecessorum Nostrorum vestigiis inhaerentes suprema illa auctoritate utamur, qua cum solvere, tum etiam ligare Nobis divinitus datum est; ut nimirum debita in sontes adhibeatur suveritas, eaque salutari ceteris exemplo sit.

Itaque post Divini Spiritus lumen privatis publicisque precibus imploratum, post adhibitum selectae VV. FF. NN. S. R. E. Cardinalium Congregationis consilium, Auctoritate Omnipotentis Dei et SS. Apostolorum Petri et Pauli ac Nostra denuo declaramus, eos omnes, qui nefariam in praedictis Pontificiae Nostrae Ditionis Provinciis rebellionem et earum usurpationem, occupationem, invasionem, et alia hujusmodi, de quibus in memoratis Nostris Allocutionibus die XX Junii et XXVI Septembris superioris anni conquesti sumus, vel eorum aliqua perpetrarunt, itemque ipsorum mandantes, fautores, adjutores, consiliarios, adhaerentes, vel alios quoscumque praedictarum rerum exequutionem quolibet praetextu et quovis modo procurantes, vel per se ipsos exequentes, Majorem Excommunicationem, aliasque censuras ac poenas ecclesiasticas a Ss. Canonibus, Apostolicis Constitutionibus, et Generalium Conciliorum, Tridentini praesertim (Sess. XXII. Cap. XI de reform). Decretis inflictas incurrisse; et si opus est, de novo Excommunicamus, et Anathematizamus, item declarantes, ipsos omnium et quorumcumque privilegiorum, gratiarum, et indultorum sibi a Nobis, seu Romanis Pontificibus Praedecessoribus Nostris, quomodolibet concessorum amissionis poenas eo ipso pariter incurrisse; nec a censuris hujusmodi a quoquam, nisi a Nobis, seuRomano Pontifice pro tempore existente (praeterquam in mortis articulo, et tunc cum reincidentia in easdem censuras eo ipso quo convaluerint) absolvi ac liberari posse; ac insuper inhabiles et incapaces esse, qui absolutionis bene-

ficium consequantur, donec omnia quomodolibet attentata publice retractaverint, revocaverint, cassaverint, et aboleverint, ac omnia in pristinum statum plenarie et cum effectu redintegraverint, vel alias debitam et condignam Ecclesiae, ac Nobis, et huic Sanctae Sedi satisfactionem in praemissis praestiterint. Idcirco illos omnes, etiam specialissima mentione dignos, nec non illorum successores in officiis a retractatione, revocatione, cassatione et abolitione omnium ut supra attentatorum per se ipsos facienda, vel alias debita et condigna Ecclesiae, ac Nobis, et dictae S. Sedi satisfactione realiter et cum effectu in eisdem praemissis exhibenda, praesentium Litterarum, seu alio quocumque praetextu, minime liberos et exemptos, sed semper ad haec obligatos fore et esse, utabsolutionis beneficium obtinere valeant, earumdem tenore praesentium decernimus et pariter declaramus.

Dum autem hanc numeris Nostri partem, tristi Nos urgente, necessitate, moerentes implemus, minime obliviscimur, Nosmetipsos Illius hic in terris vicariam operam agere, qui *non vult mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat,* quique in mundum *venit quaerere, et salvum facere quod perierat.* Quapropter in humilitate cordis Nostri ferventissimis precibus Ipsius misericordiam sine intermissione imploramus et exposcimus, ut eos omnes, in quos ecclesiasticarum poenarum severitatem adhibere coacti sumus, divinae suae gratiae lumine propitius illustret, atque omnipotenti sua virtute de perditionis via ad salutis tramitem reducat.

Decernentes, praesentes Litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praefati, et alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cujusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae, et dignitatis existant, seu alias specifica et individua mentione et expressione digni iliis non consenserint, sed ad ea vocati, citati et auditi, causaeque, propter quas praesentes emanaverint, sufficienter adductae, verificatae, et justificatae non fuerint, aut ex alia qualibet causa, colore, praetextu, et capite, nullo unquam tempore de subscriptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel interesse habentium consensus, ac alio quocumque defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus concesso, et emanato, quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu juvari ullo modo posse; sed ipsas praesentes Litteras semper firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integross effectus sortiri, et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, et pro tempore quadocumque spectabit, inviolabiliter, et inconcusse observari: sicque et non aliter in praemissis per quoscumque judices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, et S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos et Sedis praedictae Nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes, et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate, judicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus praemissis, et quatenus opus sit, Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de jure quaesito non tollendo, aliisque Constitutionibus et Ordinationibus Aposto-

licis, nec non quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ac usibus, et stylis etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, et Litteris Apostolicis praedictis, aliisque quibuslibet Personis, etiam quacumque ecclesiastica vel mundana dignitate fulgentibus, et alias quomodolibet qualificatis, et specialem expressionem requirentibus sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis Decretis, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, et consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, editis, factis ac pluries iteratis et quantiscumque vicibus approbatis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque non obstantibus.

Cum autem eaedem praesentes Litterae ubique, ac praesertim in locis, in quibus maxime opus esset, nequeant tute publicari, uti notorie constat, volumus illas, seu earum exempla ad valvas Ecclesiae Lateranensis, et Basilicae Principis Apostolorum, nec non Cancellariae Apostolicae, Curiaeque Generalis in Monte Citatorio, et in Acie Campi Florae de Urbe, ut moris est, affigi et publicari, sicque publicatas et affixas omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arctare, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent.

Volumus autem, ut earumdem Litterarum Transumptis, seu Exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii Publici subscriptis, et sigillo alicujus Personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in judicio, quam extra illud ubique adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, ac si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XXVI Martii Anno MDCCCLX. Pontificatus Nostri Anno Decimo Quarto. Lo†co Sigilli. **PIUS PP. IX.**"

„Anno a Nativitate Domini MDCCCLX. Indict. III. die vero 29 Martii Pontificatus SSmi in Christo Patris et Domini Nostri Domini PII divina providentia PAPAE NONI Anno XIV. praesentes Litterae Apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas Basilicarum Lateranensis et Vaticanae, Cancellariae Apostolicae, ac Magnae Curiae Innocentianae atque in Acie Campi Florae per me Aloisium Serafini Apost. Curs. Philippus Ossani *Magis. Curs.*"

L. pr. 21.

Zmiany lub dodatki do metryk jak zapisać.

Odnośnie do L. K. 3305. w Kur. XIV. z r. 1859. umieszczonéj, pod którą podaliśmy do wiadomości Rozporządzenie Wys. Ministerium Spraw wewnętrznych z d. 28. Sierp. r. z. L. 18129. i t. d. nakazujące, aby uzyskane od Wys. Rządu zmiany w imionach zapisać

do ksiąg metrykalnych.... udzielamy osnowy Wezwania Wys. Ministerium spraw duchownych, z 16. Grud. 1859. L. 18479/5131 według któréj wszelkie zmiany lub dodatki, do zapisów w metryce mylnych, na pojedyncze podania osób interesowanych, od Wys. Rządu uzyskane wciągać do metryki *niezwłocznie*, i w téj *formie*, którą wskaże zezwolenie Rządowe, przez Ordynaryat nadesłane Rządcy kościoła, przez którego *zmiana* lub *dodatek* ma bydź wpisany. Tuszymy Sobie, że Szanowne Duchowieństwo odebrane na przyszłość w podobnych przypadkach rozkazy, jak najdokładniéj wypełniać będzie. Osnowa powyższego Rozporządzenia jest w skróceniu następująca: «Um bei der Veranlassung jener Eintragungen in die Matrikenbücher, welche von Seite der kaiserlichen Behörden auf Grund bestehender Vorschriften in Anspruch genommen werden, einen gleichförmigen Vorgang zu erzielen, hat das Ministerium des Innern im Einvernehmen mit dem Ministerium für Cultus und Unterricht unter dem 27. November 1859. Z. 10901 M. J. anzuordnen befunden, daß, wenn in Folge Entscheides einer politischen Behörde Änderungen oder Zusätze in den von katholischen Seelsorgern geführten Matrikenbüchern vorzunehmen sind, diese in der Form, in welcher die ämtliche Eintragung stattfinden soll, von der politischen Landesbehörde an das dem betreffenden Seelsorger vorgesetzte Ordinariat mit dem Ersuchen geleitet werden, die treue Aufnahme der Änderung oder des Zusatzes in der Matrik zu veranlassen. Gleichzeitig ist von dem Ministerium des Innern das Justizministerium um die Verfügung angegangen worden, daß auch die Gerichtsbehörden die in ihrem Wirkungskreise verfügten; genau formulirten Änderungen und Zusätze in den Matrikenbüchern zur Bewerkstelligung der Eintragung in diese, an die politische Landesstelle des katholischen Matrikenführers leiten, welche sich hierwegen an das Ordinariat desselben wenden wird.»...

Z. 1414.

Eine fromme Sammlung für die verunglückten Kroaten.

Laut Eröffnung der Krak. h. Landesreg. v. 17. April l. J. Z. 7356 ist durch den in Folge verheerender Hagelschläge, Regengüße, Stürme und sonstiger außergewöhnlichen Elementarereignisse in einzelnen Theilen Kroatiens eingetretenen Mißwachs die dortige Bevölkerung mit einem harten Nothstande in ernstlicher Weise bedroht.

Um den Bedrängten die thunlichste und möglichst ergiebige Unterstützung zuzuwenden, hat das hohe k. k. Ministerium des Innern mit Erlaß vom 6. März 1860. Z. 580. eine allgemeine Sammlung in der Monarchie gestattet.

Der Ehrwürdige Klerus wird daher aufgefordert, eine Sammlung einzuleiten, und die eingehenden Beträge unverweilt anher einzusenden.

Tarnow am 3. Mai. 1860.

N. 1394. 1408. 1449.

Ulterior Missarium pro consummanda piscina S. Stanislai in Rupella Cracoviæ susceptio &c. publicatur.

I. E Decanatu *Bobov.* 40. lectæ

II. E Dec. *Tarnow.* 43. videlicet Ven. Curati in Ryglice, Wierzchosł. Poręba, Jodłówka, Piotrkow. per 1. AR. Parochus in Jurkow 6. Ri. Cooperatores: Ant. Jaworek 2. Kowalik et Ziołowski per 10 et Rs. Manasterski Def. 10.

III. E Dec. *Vet. Sandec.* a V. C. *Barcic.* 2. et a Ven. Curato *Muszyn.* 12.

Benefactores hos jam suffragia Ven. Conventus PP. Paulinorum juvare, jam ante et post tumulum Judex supremus remunerare non intermittent.

N. 1405. 1453. 1315.

Ulterior continuatio de quotis piis.

I. E Dec. *Sandec.* 3 Rh. in favorem Missionum in Africa centrali.

II. E Dec. *Dobczyc.* 52 Rh. 40 xr. V. A. in rem Consotiationis Infantiæ Jesu, nimirum e parochia *Dobczyc.* et *Tarnav.* per 2 Rh. e *Dziekan.* 4 fl. 6 xr, e Łapanow. 3 fl 25 xr. Raciechowice. 5 fl. Siepraw 25 fl. 42 xr. sub conditione, ut parochus redimendus. *Michaël Sieprawski* vocaretur, Trzemesn. 1 fl. 50 xr. Zakliczyn 9 fl. 17 xr.

III. E Dec. *Vielic.* videlicet e *Podgorze* 50 fl. et e *Wróblowice* 7 fl. 20 xr. V. A. pro coemendis educandisve prolibus in China.

Benedictio Dei O. Patris et Filii et Spiritus S. descendat super hos Largitores et maneat semper.

N. 1352.

Res comparatae in Decanatu Vetero-Sandecensi per decursum a. 1859 juxta Operatum Visitationis.

1. In *Piwniczna* comparavit Regina Maślonka Vexillum 10 fl. Curatus ARdus Mamakiewicz una cum parochianis deaurari curavit calicem, deargentari pacificale, reparari thuribula, dealbari pelvim baptismalem.

2. In *Barcice* cura et impendio ARdi parochi Rejowski una cum parochianis comparata duodecim candelabra stannea, ac sex transfusa 96 fl. tum 18 fl. thuribulum comparatum.

3. In *Muszyna* comparavit et ecclesiæ obtulit Michaël Bukowski lustrale deauratum 100 fl.

His paucissimis Exornatoribus domus Dei &c. benedictionem Christi apprecantes spe erigimur firma, etiam reliquos, obligationis Suae memores sua in eundem finem largiter contributurum esse.

N. 1478. et 1501.

Piis ad aram suffragiis commendatur:

Anima p. m. R. Vincentii Jarzyński defic. pens. die 11. Febr. in Sromowce et AR. Głowacki Felicis paroch. in Siedlce die 26. Aprilis 1860 demortuorum.

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae, die 10. Maji 1860.
PAULUS PIKULSKI, Cancellarius.

Typis Anastasii Rusinowski Tarnoviæ.